

Kolno, dnia 27.03.2024r.

GOPS.0221.1.2023

Rada Gminy w Kolnie

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

**Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kolnie
podpis właściwy
Lilla Szczebłewska**

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolnie za rok 2023

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Kolno, dnia 27.03 2024r.

I. Sprawy ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie jest jednostką organizacyjną Gminy Kolno, działającą jako wyodrębniona jednostka Gminy, utworzona na podstawie uchwały Nr IX/33/90 Gminnej Rady Narodowej w Kolnie z dnia 16 marca 1990r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Obszarem działania GOPS jest wyłącznie Gmina Kolno. Bieżący nadzór nad działalnością OPS sprawuje Wójt Gminy.

Działalnością ośrodka kieruje Kierownik, przy pomocy zatrudnionych do realizacji zadań pracowników.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kolnie było zatrudnionych 7 osób na umowę o pracę oraz 7 osób na umowę zlecenie

Lp	Stanowisko	Liczba zatrudnionych osób
1	Kierownik GOPS	1
2	Księgowa	1
3	Pracownicy socjalni	2
4	Główny specjalista	1
5	Inspektor	1
6	Asystent rodziny	1
6	Informatyk umowa - zlecenie	1
7	Opiekunki domowe	6

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie wykonuje zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową, w szczególności z zakresu:

- ustawy o pomocy społecznej
- ustawy o świadczeniach rodzinnych
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawy o karcie dużej rodziny
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych
- ustawy o oświacie – stypendia
- ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu”
- program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2023”

Celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest:

- 1) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;
- 2) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;

3) doprowadzanie do możliwie pełnego życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

Wiodącą ustawą na której opiera się działalność GOPS jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2023r. , poz. 901 , ze zmianami) , natomiast największe wydatki to świadczenia rodzinne.

Warunkiem ubiegania się o pomoc jest spełnienie kryterium dochodowego, które wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej - od 01.01.2022r. - 776 zł
- dla osoby w rodzinie - 528 zł, od 01.01.2022r. – 600 zł

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

W 2023 roku wykonanie planu wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolnie wyniosło ogółem **2.998.712,18 zł**, z tego ze środków otrzymanych z :

budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań zleconych – **1.666.418,97 zł**, budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań własnych – **412.298,75 zł**, funduszu pracy na dofinansowanie programu „Asystent Rodziny na 2023 rok” – **7.324,42 zł**, funduszu pomocy obywatelom Ukrainy – **14.128,38 zł**, budżetu gminy na realizację zadań własnych i zleconych – **898.541,66 zł**.

Procentowy udział Gminy w dofinansowaniu wydatków GOPS Kolno w 2023 roku wyniósł **29,96 %**.

W 2023r pozyskano środki z Funduszu Solidarnościowego dotyczące programu „ Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2023r. w wys. **84.461,87 zł** .

II. Charakterystyka osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

Dokonujące się zmiany w Polsce, oprócz pozytywnych skutków powodują pogłębienie wielu negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie (pomimo spadku stopy bezrobocia w kraju to dalej najczęstsza przyczyna występowania o pomoc) spadek dochodów ludności, zwłaszcza ludności wiejskiej w której nie ma dzieci (brak wtedy 500+), niepełnosprawność, długotrwała choroba, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, starzenie się społeczeństwa. Wymienione zjawiska są przyczyną zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny jak i całego środowiska lokalnego.

W 2023 roku rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą wynosiła - **110**, natomiast liczba osób w rodzinach którym udzielono pomocy – **298**. Powodem udzielonej pomocy było między innymi :

- ubóstwo – dla **70** rodzin
- bezdomność – **1** osoba
- potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność – **2** rodziny
- bezrobocie – **36** rodzin
- niepełnosprawność - dla **22** rodzin
- długotrwała choroba - dla **27** rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego dla **13** rodzin,

Analiza danych pozwala stwierdzić, że najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są problemy związane z ubóstwem i bezrobociem. Problem ten występuje na pierwszym miejscu dlatego, że jest najłatwiejszy do zdiagnozowania, z nim utożsamiają się klienci, potwierdzają

go także dokumenty z Powiatowego Urzędu Pracy. Brak pracy powoduje stałe obniżenie się standardu życia środowisk rodzinnych i w rezultacie nierzadko pojawiają się takie problemy jak : uzależnienie, przemoc.

III. Świadczenia pieniężne wypłacone przez GOPS w Kolnie w 2023r.

1. Zasiłek stały

W okresie sprawozdawczym wypłacono zasiłek stały dla 19 osób – **199** świadczeń, na ogólną kwotę –**114.048 zł** (dotacja celowa)

2. Zasiłek okresowy

Rzeczywista liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie wyniosła – **42** liczba świadczeń - **227** na kwotę **90.802 zł** (dotacja celowa),

Zasiłek okresowy przyznawany był w szczególności ze względu na :

- bezrobocie - 19 osób - 132 świadczenia - na kwotę – 61.887 zł,
- długotrwała choroba - 6 osób - 20 świadczeń – 8,475 zł,
- niepełnosprawność - 12 osób - 65 świadczeń – 15.789 zł ,
- inne powody - dla 5 osób - 10 świadczeń - 4.651 zł ,

3. Zasiłek celowy

Na zasiłki celowe przeznaczono kwotę 14.600 zł, w tym: zasiłki celowe specjalne 4 na kwotę 3.550 zł, zdarzenie losowe – 1000 zł , schronienie osoby bezdomnej - 7.500 oraz inne zasiłki celowe: opał, odzież, obuwie, leki 2.550 zł.

4. Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały

W 2023r. opłacono składki zdrowotne dla 17 osób – 189 świadczeń na kwotę 9 935 zł.

Poniższa tabela przedstawia pomoc finansową GOPS na zasiłki stałe, celowe i okresowe

Nazwa świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń	Ilość świadczeń
Zasiłek stały	114.048	199
Zasiłek okresowy	90.802	227
Zasiłek celowy	14.600	93

IV. Pomoc państwa w zakresie dożywiania

Jako zadanie własne z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym realizowano pomoc w postaci bezpłatnego dożywiania. Nasza gmina po raz kolejny włączyła się do realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Na ten cel otrzymaliśmy w 2023 r. od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotację w wys. 52.000 zł.

Celem programu jest:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym ze szczególnym uwzględnieniem osób z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich,

- długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia,
- upowszechnianie zdrowego stylu życia,
- poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach ,
- rozwój w gminach bazy żywnościowej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Od stycznia 2023r. kryterium wynosi 200%

- dla osoby samotnie gospodarującej - $776 \text{ zł} \times 200 \% = 1\,552 \text{ zł}$ - dla osoby w rodzinie - $600 \text{ zł} \times 200 \% = 1\,200 \text{ zł}$.

Bezpłatnym dożywianiem objęto ogółem 57 uczniów, wydano 6.545 posiłki. Zgodnie z pkt III.1.2 Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje jednocześnie ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku.

W związku z tym w uzasadnionych przypadkach, pomoc była udzielana bez konieczności przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych i wydawania decyzji administracyjnych, a środki na pokrycie posiłków były przekazywane przez ośrodek na podstawie sporządzonej przez dyrektora szkoły listy dzieci i liczby spożytych przez nich posiłków w przyjętym okresie rozliczeniowym.

Maksymalna liczba dzieci dożywianych dodatkowo nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w danym miesiącu na podstawie wydanych decyzji administracyjnych.

W 2023 roku pomocą w formie dożywiania w/w trybie dodatkowo objęto 9 uczniów. Ogółem wydano 1.082 posiłków na ogólną kwotę – 8.379 zł.

Ponadto świadczenie pieniężne na zakup żywności przyznano osobom i rodzinom, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W ramach tej formy pomocy w/w osobom przyznano 209 świadczeń dla 70 osób, na kwotę 20.900 zł.

Zadanie powyższe realizowane było zarówno ze środków własnych jak i dotacji celowej budżetu państwa.

By zminimalizować po stronie gminy koszty programu „Posiłek w szkole i w domu” zostało wystosowane pismo do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego o zmniejszenie wkładu własnego z 40 % do 20 %. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony.

Całkowity koszt realizowanego programu „ Posiłek w szkole i w domu ” w 2023 r. (posiłek, zasiłek na zakup żywności) wyniósł - 65. 081 zł z tego: - środki własne - 13 081 zł - z dotacji celowej – 52 000 zł.

V. Usługi opiekuńcze i Domy Pomocy Społecznej

1. Usługi opiekuńcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie realizuje również usługi opiekuńcze. Zgodnie z Uchwałą Nr LV/289/2022 Rady Gminy Kolno z dnia 29 listopada 2022r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również ich

pobierania, koszt 1 godziny usługi opiekuńczej ustalony został od 01 stycznia na 22,80 zł., a od 01 lipca 23,50 zł. Wysokość odpłatności jest uzależniona od dochodu na osobę w rodzinie.

Usługi opiekuńcze jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym świadczone są osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione z powodu samotności lub niemożliwości jej zapewnienia przez rodzinę.

Usługi obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2023r. z usług opiekuńczych świadczonych przez ośrodek pomocy skorzystało 10 osób. Wydatki poniesione na usługi wyniosły 37.258,00 zł, w tym zwrot części opłat poniesione przez osoby za usługi wyniosły 25.754.00 zł.

Dodatkowo w 2023r. 4 osoby niepełnosprawne korzystały z usług opieki asystenta osobistego, ze środków pozyskanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie z Funduszu Solidarnościowego . Koszt programu wynosił 84.461,87 zł. Osoby korzystały z usług opieki asystenckiej bezpłatnie, nie ponosząc żadnych kosztów.

2. Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie może zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- mieszkaniac domu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Na 31.12.2023r. w Domach Pomocy Społecznej przebywało 9 osób. Na chwilę obecną przebywa również 9 osób.

Koszt poniesiony przez gminę w 2023r. wyniósł – **366.862,05 zł**. Odpłatność członków rodziny zobowiązanych do partycypacji w kosztach utrzymania w DPS wynosiła – **42.591,32 zł**.

VI. Praca socjalna

W myśl art. 119 ust.1 pkt 1 jednym z głównych zadań pracowników socjalnych w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej, która dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do ośrodka.

Definicja pracy socjalnej w Polsce, została określona, w art. 6 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej z 12 marca 2004 roku jako „działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi”. W pracy socjalnej chodzi zatem o profesjonalną pomoc w kierunku wzmocnienia lub odzyskania zdolności adresatów pomocy w funkcjonowaniu społecznym oraz tworzeniu sprzyjających ku temu warunków społecznych.

Obecnie każdy dzień przynosi nowe wyzwanie, ciągle wzrasta liczba osób i rodzin, które na swej drodze napotyka różnorodne problemy. Rozwiązanie problemów tej grupy osób wymaga ze strony GOPS dużego zaangażowania, fachowości i współdziałania z różnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, oraz stałego kontaktu z ich rodzinami.

W związku z powyższym GOPS Kolno w 2023 roku poza przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków pieniężnych oraz pomocy rzeczowej udzielał szeroko rozumianej pomocy w postaci pracy socjalnej, zmierzającej do poprawienia sytuacji osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy. Pracownicy socjalni pomagali w załatwianiu spraw urzędowych, sądowych, rodzinnych, środowiskowych itp. Z takiej formy pomocy skorzystało 82 rodziny

Praca socjalna obejmowała

pomoc przy wypełnianiu wniosków o emeryturę

pomoc w napisaniu pisma o umorzenie zaległych należności za abonament rtv ,

- pomoc w załatwieniu sprawy spadkowej
- pismo do sądu o asystenta rodziny ponaglenie
- pomoc o wypełnienie wniosku o świadczenie uzupełniające w KRUS-ie
- pomoc w ustaleniu prawa do renty rodzinnej, wspólny wyjazd do KRUS
- pomoc w napisaniu wniosku do banku o zmniejszenie rat kredytu
- wydanie wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności i ich wypełnienie, wydanie wniosków o świadczenie uzupełniające (pomoc w wypełnieniu), pomoc w wypełnieniu wniosku o legitymację dla osoby niepełnosprawnej
- wydanie i pomoc w wypełnieniu KDR
- kontakt z ZK w Barczewie w sprawie mieszkanki naszej gminy
- odwiedzanie osób starszych i samotnych

VII. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Od 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Narzuciła ona Gminie nowe rozwiązania, które mają być stosowane wobec rodzin, w których występują trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Jedną z najważniejszych zmian dotyczących pomocy rodzinom, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi jest zatrudnienie asystenta rodziny. Ma on szereg zadań wynikających z ustawy, polegających m.in. na wzmocnieniu roli i funkcji rodziny biologicznej, podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania tak by nabyła ona nowe umiejętności opiekuńczo-wychowawcze. Tut. Ośrodek zatrudnia jednego asystenta rodziny, który współpracuje średnio z 6 dysfunkcyjnymi rodzinami. Asystent swoje zadania wykonuje od 10.08.2020r. współpracuje z 6 rodzinami .

Niestety jednym z gorszych rozwiązań przewidzianych w w/w ustawie jest narzucenie samorządom gminnym partycypacji w kosztach utrzymania dziecka z terenu Gminy umieszczonego w systemie pieczy zastępczej i są one następujące:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku żadne dziecko z terenu Gminy Kolno nie przebywało w pieczy zastępczej.

VIII. Świadczenia rodzinne, alimentacyjne, wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie od 2011 roku realizuje zadania ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych. Jest to zadanie zlecone realizowane przez samorząd gminny.

W 2023 roku zostało wypłaconych **świadczeń rodzinnych** na kwotę **1.437.401,79 zł** w tym:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	dla 68 osób ,
- zasiłek z tyt. urodzenia dziecka (becikowe)	dla 11 osób,
- zasiłki pielęgnacyjne	dla 69 osób,
- świadczenia pielęgnacyjne	dla 30 osób ,
- specjalny zasiłek opiekuńczy	dla 2 osób,

- świadczenie rodzicielskie dla 10 osób,
Odzyskano nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w wys. 20.432,01 zł,

Tut. Ośrodek wykonuje również działania w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz działania związane z postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych. W 2023r. z tego tytułu wypłacono pomoc dla 27 osób uprawnionych z 19 rodzin w kwocie 136.969,05 zł. Odzyskano nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego w wysokości 300,00 zł wraz z odsetkami w kwocie 8,23 zł (łącznie 308,23 zł).

IX. Dodatki mieszkaniowe, Karta Dużej Rodziny, stypendia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie zajmuje się również przyznawaniem dodatków mieszkaniowych. Decyzje wydawane są na okres 6 miesięcy, a ewentualna zmiana sytuacji rodzinnej i materialnej występująca w okresie 6 miesięcy od daty przyznania dodatku nie ma wpływu na wysokość świadczenia. Jeśli jednak wnioskodawca zalega z płatnościami za czynsz w okresie pobierania dodatku a zaległości te nie zostaną uregulowane w okresie 3 miesięcy, dodatek zostaje wstrzymany. Zauważalny jest spadek zainteresowania w/w formą pomocy, gdyż z roku na rok liczba wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego jest mniejsza.

W 2023 roku w tut. Ośrodku nie był wypłacany dodatek mieszkaniowy.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. Od stycznia 2019r. jest możliwość otrzymania KDR przez rodziców, którzy mieli na utrzymaniu 3 dzieci, które obecnie są dorosłe.

W 2023 roku o wydanie Karty Dużej Rodziny ubiegało się 57 rodzin, wydano 117 kart.

Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy, a rozstrzygnięcie o jej przyznaniu wydaje się w formie decyzji administracyjnej. Zasady przyznawania tych świadczeń określa uchwalony przez radę gminy regulamin. Cel pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów został wprost określony w art. 90b ust. 2 ustawy. Zgodnie z tym przepisem udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym ma na celu ułatwienie dostępu do edukacji uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Prawo do stypendium szkolnego przysługuje uczniom z rodzin, w których dochód nie przekracza 600 zł (netto) na osobę.

W roku sprawozdawczym tut. Ośrodek objął w/w formą pomocy 34 uczniów z terenu Gminy Kolno na łączną kwotę 23 302,52 zł z czego 20.972,27 zł stanowiła dotacja z budżetu państwa. Wkład własny Gminy w to zadanie wyniósł 2.330,25 zł.

X. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie realizując zapisy Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, realizuje zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie - jest to zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami,

instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Aby przeciwdziałać i zapobiegać zjawisku przemocy w rodzinie GOPS w Kolnie współpracował z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolnie, oraz Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym. Gmina realizując zadanie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej pozostaje w ścisłej współpracy z placówkami leczenia odwykowego, uwzględniając kwestie dofinansowania określonych potrzeb. Zatrudnia też psychoterapeutę, który przyjmuje klientów w budynku GOPS przez cały rok.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2021 poz. 1249) nałożyła na gminy obowiązek powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. W gminie Kolno funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oparty na współdziałaniu wielu podmiotów w szczególności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, służb kuratorskich, szkół, placówek leczenia odwykowego i psychiatrycznego.

W ramach tego systemu podejmowane były działania interdyscyplinarne ukierunkowane na udzielanie potrzebującym kompleksowej pomocy. W 2023 roku procedurą Niebieskiej Karty zostały objęte 5 rodziny, liczba wypełnionych „Niebieskich Kart” - formularz A – 5., formularz C – 5.

XI. Pomoc obywatelom UKR

Ustawa z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wprowadziła możliwość pomocy. W naszej gminie przebywało i zamieszkiwało 32 obywatele Ukrainy, którzy korzystali z następującej pomocy :

- zasiłek okresowy - otrzymała 1 rodzina na kwotę 749,40 zł,
 - dożywianie (posiłek i zasiłek celowy na posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole oraz zasiłek celowy na wyżywienie dzieci w przedszkolu) - 1 dziecko na kwotę 520,00 zł,
 - jednorazowe świadczenie pieniężne w wys. 300 zł - otrzymało 1 osoba na kwotę 870,00 zł.
- Łącznie na wszelką pomoc dla obywateli UKR wydaliśmy 14.128,38 zł .

XII. Inne zadania Ośrodka

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie w 2023 roku realizował również inne zadania zmierzające do poprawy sytuacji rodzin z terenu Gminy Kolno.

Współpracował ze szkołami w zakresie pomocy specjalistycznej pedagoga jak również wczesnego rozpoznawania nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie w zakresie interwencji kryzysowej.

Z naszej inicjatywy podpisano również porozumienie z Gminą Reszel celem kierowania osób niepełnosprawnych intelektualnie z Gminy Kolno do Środowiskowych Domów Samopomocy działających w Reszlu. Obecnie z terenu Gminy skierowanych jest 5 osób.

GOPS Kolno w ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Olsztynie współuczestniczył w organizacji kolonii letnich (tworzenie listy dzieci, przekazanie kart zgłoszeń). Na w/w kolonie pojechało 4 dzieci.

Już od 3 lat GOPS w Kolnie otrzymuje darmową żywność z programu FEAD. Podpisaliśmy w tym względzie porozumienie z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Olsztynie. Żywność jest dowożona własnym (gminnym) transportem. W 2023r. z tego programu skorzystało 87 osób w tym 2 obywatele UKR .

XIII. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 17 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych o charakterze obowiązkowym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych. Niestety na terenie Gminy Kolno nie posiadamy żadnego takiego mieszkania co łamie zapisy w/w ustawy i naraża Gminę (w ramach kontroli) na negatywną ocenę działań w zakresie pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej mieszkanie treningowe lub wspomagane to lokal mieszkalny, którego warunki mają za zadanie przygotować osoby w nim mieszkające do prowadzenia samodzielnego życia, uczestnictwa w życiu społecznym i ułatwienia integracji społecznej. Przygotowaniem tym zajmują się specjaliści z różnych dziedzin: pracownik socjalny, psycholog, terapeuta, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun i inni.

Umieszczanie osoby w mieszkaniu treningowym lub wspomaganim to rodzaj wsparcia udzielany różnym grupom posiadającym podobny problem życiowy, na przykład niepełnosprawność. Wsparcie to powinno być dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych mieszkańców.

W Gminie Kolno brakuje także rozwiązań w zakresie usług społecznych skierowanych np. do seniorów. Brak jest w gminie Dziennego Domu Pobytu dla osób starszych, brak jest również Klubów Seniora, Uniwersytetu III Wieku, organizacji pozarządowych zajmujących się osobami starszymi. W związku ze starzejącym się społeczeństwem (w naszej gminie jest to bardzo zauważalny trend) potrzeba rozwiązań kierowanych do tej grupy społecznej jest duża, gdyż stanowi ona bardzo duży odsetek mieszkańców Gminy Kolno.

W chwili obecnej również jednym z większych problemów Ośrodka jest wzrastająca liczba osób wymagających umieszczenia w Domach Pomocy Społecznej. Z naszych obserwacji wynika, że ilość osób kierowanych do DPS, za które gmina ponosi częściową odpłatność wzrasta w niepokojącym tempie.

Istotnym elementem działalności GOPS jest posiadanie sprawnej, wykształconej i zaangażowanej kadry, która fachowo i szybko będzie rozwiązywała problemy społeczne naszych mieszkańców. W chwili obecnej tut. Ośrodek zatrudnia 2 pracowników socjalnych, oraz pracowników na stanowiskach urzędniczych i asystenta rodziny. Kadra Ośrodka jest wykwalifikowana i swoje zadania wykonuje rzetelnie, stawiając zawsze na pierwszym miejscu dobro osób, którym pomagamy. Wynagrodzenia pracowników są tylko nieznacznie wyższe od minimalnego wynagrodzenia, co może spowodować odejście do lepiej płatnej pracy.

Zgodnie z art. 110 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej „Ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych, zatrudnia się w pełnym wymiarze nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Niestety z powodu zmniejszenia środków na wynagrodzenia na 2024r. – w Ośrodku jest zatrudnionych 2 pracowników socjalnych, co nie spełnia warunków ustawy o pomocy społecznej i naraża nas na negatywne zalecenia kontrolne i karę finansową.

W ramach potrzeb na 2024r. zasadne jest zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań takich jak usługi opiekuńcze, pokrycie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej dla osób wymagających tej formy pomocy, zapewnienie środków na utrzymanie Ośrodka w tym wynagrodzenia, rozważenie podwyższenia wynagrodzeń wszystkich pracowników, a nie tylko tym którzy nie mają najniższego wynagrodzenia. Pracownicy słabo wynagradzani zawsze szukają lepiej płatnej pracy w wyniku czego nie będzie miał kto wykonywać zadań. Należy również zabezpieczyć środki finansowe na wkład własny umożliwiający podjęcie działań w ramach programów zewnętrznych jak „Korpus Wsparcia Seniora”.

**Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kolnie
podpis właściwy
Lilla Szczebłewska**